

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacros. Concilii Tridentini Canones Et Decreta

Gallemart, Jean

Coloniæ Agrippinæ, 1621

Sessio Decimatertia, Qvæ Est Tertia Svb Ivlio III. Pont. Max. Celebrata Die
XI. Octob. M. D. LI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39157

SESSIO DECIMATERTIA,

QVÆ EST TERTIA

SVB IVLIO III. PONT. MAX. CELEBRATA DIE XI. OCTOB. M. D. LI.

Decretum de sanctissimo Eucharistia Sacramento.

SACROSANCTA œcumenica, & generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, præsentibus in ea ejdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato & Nuncijs, etsi in eum finem, non absque peculiari Spiritus Sancti ductu & gubernatione conuenerit, ut veram & antiquam de fide & Sacramentis doctrinam exponeret, & ut hæresibus omnibus & alijs grauissimis incommodis, quibus Dei Ecclesia miserè nunc exagitur, & in multas & varias partes scinditur, remedium afferret; hoc præsertim iam inde à principio in votis habuit, ut stirpitus conuelleret zizania execrabilium errorum, & schismatum, quæ inimicus homo his nostris calamitosissimis temporibus *β in doctrina fidei, vsu & cultu sacrosanctæ Eucharistia superseminauit*: quam alioqui Saluator noster in Ecclesia sua, tamquam symbolum reliquit eius vnitate & caritate, qua Christianos omnes inter se coniunctos & copulatos esse voluit. Itaq; eadem sacrosancta Synodus sanam & sinceram illam de venerabili hoc & diuino Eucharistia Sacramento doctrinam tradens, quam semper Catholica Ecclesia, ab ipso Iesu Christo Domino nostro & eius Apostolis erudita, atque à Spiritu sancto, illi omnem veritatem in dies suggerente, edocta, retinuit, & ad finem vsq; sæculi conseruabit; omnibus Christi fidelibus interdicit, ne posthæc de sanctissima Eucharistia aliter credere, docere, aut prædicare audeant, quam ut est hoc præsentis decreto explicatum atq; definitum.

*β Luda 22.
c. 1. vers. 19.
pro te 1. dist.
c. infra 6. ff.
de cap. 1. c.
supra Sess. 5.
Ioan. 16.*

REMIS-

REMISSIONES.

Vide Alan. de Euchar. Valent. eod. tract. Card. Bellarm. lib. 2. de Eucharist. P. Henriq. in sum. li. 8. de S. Eucharist. P. Gabr. Vafquez in 3. p. D. Thom. tom. 3. q. 73. disp. 177. cum seqq. nouissimè P. Egid. de Conink. de Sacram. & censuris. quest. 73. per totam. Petr. Ledet. in sum. p. 1. tract. Del excellentissimo Sacramento del Altar, que se llama Eucharistia. In doctrina Fidei, usu, & cultu sacrosanctæ Eucharistia super seminariis. Vide P. Henriq. in sum. lib. 8. in proem. §. 6. Sor. de iust. in 4. dist. 1. qu. 6. art. 3.

CAPVT I.

De reali presentia Domini nostri Iesu Christi in sanctissimo Eucharistia Sacramento.

PRincipio docet sancta Synodus, & apertè ac simpliciter profiterur, in almo S. Eucharistia Sacramento, *b* post panis & vini consecrationem, Dominum nostrum IESUM Christum, *a* verum Deum atque hominem, verè, a Ioan. 1. realiter, ac substantialiter sub specie illarum rerum sensibilibus contineri, nec enim hæc inter se pugnant, *b* vt ipse Saluator noster semper ad dexteram Patris in cælis assideat, iuxta modum existendi naturalem; & vt multis nihilominus alijs in locis sacramentaliter præsens sua substantia nobis adsit, ea existendi ratione, quam etsi verbis exprimere vix possumus, *c* possibilem tamen esse Deo, cogitatione per fidem illustrata, assequi possumus, & constantissimè credere debemus: ita enim maiores nostri oēs, quotquot in vera Christi Ecclesia fuerunt, qui de sanctissimo hoc Sacramento disseruerunt, apertissimè professi sunt, hoc tam admirabile Sacramentum in vltima cæna Redemptorem nostrum instituisse; cum post panis viniq; benedictionem, se suum ipsius Corpus illis præbere ac suum sanguinem, disertis ac perspicuis verbis testatus est. *d* que verba à sanctis Euangelistis commemorata, *e* & à S. Paulo postea repetita, cum propriam illam & apertissimam significationem præ se ferant, secundum quam à Patribus intellecta sunt;

bc. 1. de sum. Trin. supr. Sess. 3. in Symbolo. Ephes. 1. Matth. 19. in fin. c. Matth. 19. Luc. 14. d. Matth. 26. Marc. 14. Luc. 22. c. 1. Cor. 11.

H 3 indi

Sancti Iesu Christi
in decanato
sancti Iesu Christi
in decanato

indignissimum sanè flagitium est, ea à quibusdam contentiosis & prauis hominibus ad fictitios & imaginarios tropos, quibus veritas Carnis & Sanguinis Christi negatur, contra vniuersum Ecclesiæ sensum detorqueri: quæ tamquam a columna & firmamentum veritatis, hæc ab impijs hominibus excogitata commenta, velut Satânica, detectata est, grato semper & memori animo præstantissimum hoc Christi beneficium agnoscens.

REMISSIONES.

Vide P. Henric. in sum. p. 2. lib. 8. c. 20. à princ. optimè Bald. J. nium super opera controu. Bellarm. p. 2. lib. 3. c. 1. à princip. c. 2. vers. At sententia communis scholarum, P. Valer. Regia in praxi fori pœn. li. 29. nu. 9. P. Ægid. de Sacram. & censuris, tom. qu. 78. n. 14.

β *Post panis, & vini benedictionem.*] Verùm benedictio illa Christi super panem fuerit distincta à consecratione? Affirmant P. Soard. Sacram. disp. 58. lect. 2. P. Ægid. d. disp. 78. n. 14.

γ *Quæ verba à sanctissimis Euangelistis commemorata.*] Horum verborum meminerunt omnes Euangelistæ, ac etiam S. Paulus, videlicet Matth. c. 26. vers. 26. Marc. c. 14. vers. 22. Luc. c. 22. vers. 19. Ioan. 6. vers. 25. & 1. ad Corinth. 11. vers. 24.

CAPVT II.

Deratione institutionis sanctissimi huius Sacramenti.

ERgo Saluator noster, discessurus ex hoc mundo ad Patrem, **β** *per Sacramentum hoc instituit*, in quo diuitiis diuini sui erga homines amoris velut effudit, **b** *memoriam faciens mirabilium suorum*; **c** & in illius sumptione **d** *re nos sui memoriam præcepit*, suamque annuntiare mortem donec ipse ad iudicandum mundum veniat. Sumi autem voluit Sacramentum hoc, tamquam spiritualement animarum cibum, quo alantur & confortentur viuentes vitæ huius, qui dixit, **d** *Qui manducat me, & ipse viuet propter me*; & tamquam antidotum, **e** *quo liberemur à culpa quotidianis, & à peccatis moralibus præseruemur.* **ζ** *Signum prætereà id esse voluit futura nostra gloria, & perpetuæ felicitatis ad eam*

β Psal. 110.
b 1. Cor. 11.
Luc. 22.
1. Cor. 11.
c *Itoratur. de*
conf. disp. 2.

d Ioan. 6.

deoq; symbolum vnus illius corporis, a cuius ipse ca-
pur existit, cuique nos, tamquam membra atctissima, fi-
dei, spei & caritatis connexionem astrictos esse voluit;
vt idipsum omnes diceremus, b Nec essent in nobis schif-
mata.

a. 1. Cor. 11.
Ephes. 5.
Rom. 12.
1. Cor. 5.
b 1. Cor. 7.

REMISSIONES.

Vide P. Ægid. de Conink. de Sacram. q. 78. num. 21. P. Vasquez in
3. p. D. Thomæ, tom. 2. disp. 169. num. 15. P. Valeri. Reginald. in pra-
xifori pœn. lib. 29. à num. 9.

¶ Sacramentum hoc instituit.] Institutum fuisse hoc Sacramentum
Matth. 26. quando Christus in Cœna suum corpus, & sanguinem
cōsecrauit, docent Ambros. lib. 4. de Sacram. cap. 4. & 5. & in libro de
iniciandis myster. cap. 9. Damascen. lib. 4. c. 14. ad finem, D. Thom. in
4. dist. 8. q. 1. art. 3. & p. 3. q. 73. ar. 3. Sayr. de Sacram. in genere lib. 2. c. 2.
q. 3. art. 1. vers. De Eucharistia Sacramento, P. Henric. in sum. lib. 8. c.
2. §. 2. P. Vasquez d. tom. 3. disp. 177. à princip. P. Valeri. Reginald. d.
lib. 29. num. 9.

¶ Vtrum præcepto diuino teneamur aliquando ad huius. S. Sacra-
menti susceptionem? Affirmant P. Valent. disp. 6. q. 8. puncto 4. P. Æ-
gid. de Sacram. disp. 80. à num. 87. P. Soar. tom. 3. disp. 69. sect. 1. P. Va-
leri. d. lib. 29. à num. 57.

¶ Colere nos sui memoriam præcepit.] Concordat text. in cap. iteratur,
de consecr. dist. 1. & illud Lucæ 22. vers. 19.

¶ Quo liberemur à culpis quotidianis.] Vide Petr. Ledes. in sum. p. 1.
tract. de Eucharist. cap. 10. concl. 10.

¶ Pignus prætersa id esse voluit futura nostre gloria.] Vide Vasquez
d. disputat. 169. num. 13. Pet. Ledes. in sum. p. 1. tract. de Euch. cap. 10.
concl. 6.

CAPVT III.

De excellentia sanctissimæ Eucharistia super reliqua
Sacramenta.

Commune hoc quidem est sanctissimæ & Eucha-
ristia cum cæteris Sacramentis, symbolum esse rei
sacrae, & inuisibilis gratia formam visibilem: verum illud
in ea excellens & singulare reperitur, d quod reliqua
Sacramenta tunc primum sanctificandi vim habent,
eum quis illis vitur: at in Eucharistia ipse sanctitatis
auctor ante vsu est. nondum enim Eucharistiam

ca. sacrifi-
cium, de cōs.
dist. 2.
d. c. multi.
1. q. 1.

H 4

4 de

a. Matth. 26. Marc. 14. a de manu Domini Apostoli susceperūt, cum verè tamen ipse affirmaret Corpus suū esse quòd prebebat. & semper hæc fides in Ecclesia Dei fuit, statim post consecrationem

b. infra Can. 1.

b verum Domini nostri Corpus, verumq; eius Sanguinè sub panis & vini specie vnà cum ipsius anima & diuinitate existere; sed Corpus quidè sub specie panis, & Sanguinem sub vini specie, ex vi verborum; ipsum autem Corpus sub specie vini, & Sanguinem sub specie panis, animamq; sub vtraque, vi naturalis illius connexionis & concomitantia, qua partes Christi Domini, c qui ià ex mortuis resurrexit, non amplius moriturus, inter se copulantur: Diuinitatem porro propter admirabilem illam eius cum corpore & anima hypostaticam vnionem. Quapropter verissimum est, d tantundem sub alterutra specie, at que sub vtraq; contineri. totus enim & integer Christus, sub panis specie, & sub quauis ipsius speciei parte, totus item sub vini specie & sub eius partibus existit.

e. Rom. 8. c. simul Christi. c. singuli. & c. qui manducant, de cons. dist. 2. infra Can. 3. d. Sess. 22. c. 3. Vide Homil. 3. de pascha. inter eas qua. Euf. Emissiono ascribitur. & de cons. dist. 2. ubi pariter est, & c.

REMISSIONES.

a. Vide P. Henrici in sum. lib. 8. cap. 20. §. 3. lit. R. & ca. 26. §. 2. lit. N. & R. Bald. Iunium super opera controuerf. Bellarm. p. 2. lib. 3. c. 5. P. Gabri. Vasquez in 3. p. D. Thomæ, tom. 3. disp. 186. nu. 5. P. Regid. de Sacram. q. 76. n. 2. cum seqq. & q. 79. n. 35. Cardin. Bellarm. lib. 4. de Eucharist. cap. 29. & 30. P. Soar. tom. 3. disp. 39. sect. 2. P. Valeri. Regii in praxi fori pœnit. lib. 29. num. 4. & 5. Petr. Ledesm. in sum. p. 1. tract. de Euchar. cap. 7. concl. 1.

CAPVT IV.

De Transsubstantiatione.

e. I. nec 21. Ioan. 6. 2. Cor. 13.

f. c. panis. de cons. dist. 2. c. cum Mar. abn. de celeb. mis. infra Can. 2. in 2. Later. Conc.

*Q*uoniam autem Christus redemptor noster, Corpus suum id, e quod sub specie panis offerebat, verè esse dixit; idèd persuasum semper in Ecclesia Dei fuit, idq; nunc denuò sancta hæc Synodus declarat, per consecrationem panis & vini conuersionem fieri totius substantiæ f panis in substantiam Corporis Christi Domini nostri, & totius substantiæ vini in substantiam Sanguinis eius. quæ conuersio conuenientèr & propriè à sancta Catholica Ecclesia Transsubstantiatio est appellata.

REMISS.

REMISSIONES.

Concordat text. in cap. Panis, de consecrat. distinct. 2. ca. Cum Marthæ, de celebrat. Missar. Vide P. Henriq. in sum. p. 2. li. 8. c. 22. P. Vasquez in 3. p. D. Thom. to. 3. q. 75. disp. 181. P. Egid. de Sacram. q. 75. n. 49. cum seqq. & à nu. 171. tom. 1. P. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. li. 29. à nu. 34. P. Valent. tom. 4. disp. 6. qu. 3. 4. & 5. P. Soar. tom. 3. q. 38. Petr. Ledel. in sum. p. 1. tract. de Eucharist. cap. 6. concl. 1. cum seqq.

CAPIT. V.

De cultu & veneratione huic sanctissimo Sacramento exhibenda.

Nullus itaque dubitandi locus relinquitur, *a* quin omnes Christi fideles pro more in Catholica Ecclesia semper recepto, *b* latræ cultum, qui vero Deo debetur, huic sanctissimo Sacramento in veneratione exhibeant. neque enim ideò minus est adorandum, quòd fuerit à Christo Domino, ut sumatur, institutum. nam illum eundem Deum præsentem in eo adesse credimus, quem Pater æternus introducens in orbem terrarum, dicit: *b* Et adorent eum omnes Angeli Dei. quem Magi procidentes adorauerunt; *c* quem denique in Galilæa ab Apostolis adoratum fuisse, Scriptura testatur. Declarat præterea sancta Synodus, piè & religiosè admodum in Dei Ecclesiam dinductum fuisse hunc morem, ut singulis annis, *d* peculiari quodã & festo die præcellsum hoc & venerabile Sacramentum singulari veneratione ac solemnitate celebraretur, *e* et utq; in Processionibus reuerenter & honorificè illud per vias & loca publica circumferretur. Equissimum est enim, sacros aliquos staturos esse dies, cum Christiani omnes singulari ac rara quadam significatione gratos & memores testentur animos erga communem Dominum *f* & Redemptorem pro tam ineffabili & planè diuino beneficio, quo mortis eius victoria & triumphus repræsentatur. Atque sic quidem oportuit victricem veritatem de

a infr. can. 6.
b Psal. 96.
Heb. 1.
Matth. 2.
c *Matth. 28.*
Luc. 24.
d *Vrb. an.*
Pap. citatus
Clementina.
rum li. 3. de
reliq. & ven.
sanct.
e *Infr. can. 6.*
f *1. Cor. 15.*
Heb. 2.

H 5 men-

mendacio & hæresi triumphum agere; ut eius aduersarii in conspectu tanti splendoris, & in tanta vniuersæ Ecclesiæ lætitiâ positi, vel debilitati & fracti tabescant, vel pudore affecti & confusi aliquando resipiscant.

DECLARATIONES.

1 *Vtq; in processionibus reuerenter.*] Magis decet, ut solemnitas Venerabilis Sacramenti celebretur in Cathedrali Ecclesia, quam in alia, ex eaq; sumi Sanctissimum Sacramentum, & in processione per vias publicas circumferri, & ad eandem Ecclesiam referri, totiusque rei agendæ auctoritas penes Capitulum sit.

REMISSIONES.

¶ *Vide P. Ægid. de Conink de Sacr. & censuris q. 73. n. 15. & qu. 76. num. 85. P. Soar. tom. 3. disp. 35. P. Valer. Reginald. in praxi theol. pœn. li. 2. n. 37. in fin.*

β *Latria cultu, qui vero Deo debetur.*] Vide Repert. Inquisit. verbi Latria, Azeued. ad l. 2. n. 14. tit. 1. li. 1. nouæ Recopil.

γ *Peculiari quadam, & festo die.*] Concordat text. in Clem. ynic. Reliquijs, & venerat. Sanctior.

CAPVT VI.

De asseruando sacre Eucharistia Sacramento, & ad infirmos deferendo.

a *infr. can. 7.*
c *sanc. de celebr. miss. c. 1.*
de *custo. Euchar. c.*
Presbyter. de *10. f. dist. 2.*
o. 1. *Nicani*
fortè c. 14.
c *Conc. Rhemen. c. 2.*
Conc. *Lat.*
sub *Inn. 3. ca. 26. c. præsente 93. dist.*
d *Ancy. c. 6.*
r. *M. an. c. 12.*
Carth. *4. c. 77. 78. Agathen. 4. 13.*
etc.

α β γ **C**onsuetudo a asseruandi in Sacratio sanctam Eucharistiam, ad eò antiqua est, ut eam sacrum etiam b Nicæni Concilij agnouerit. Porrò deferri ipsam sacram Eucharistiam ad infirmos, & hunc vsum diligenter in Ecclesijs conseruari, præterquam quòd cum summa æquitatè & ratione coniunctum est, tum multum in c Concilij præceptum inuenitur, & vetustissimo Catholicæ d Ecclesiæ more est obseruatum. Quare sancta hæc Synodus retinendum omnino salutarem hunc & necessarium morem statuit.

REMIS

REMISSIONES.

Vide Pat. Henric. in sum. li. 8. c. 28. §. 2. lit. H. P. Aegid. de Sacra. & censur. q. 76. nu. 85. cum seqq.

β. Consuetudo asseruandi in Sacram.] Concordat tex. in cap. Sanè, de celebrat. Missar. c. Presbyter, de consec. dist. 2. c. 1. de custod. Eucharist.

γ. An Episcopus possit concedere licentiam asseruandi sanctissimum Eucharistiae Sacramentum in Ecclesia non Parochiali pro adoratione populi? Negatiuè decidit c. in tribus, §. tantæ, de consecrat. dist. 1. Resoluunt Rubin. decif. 29. Aloyf. Ricci. in collect. decif. p. 4. col. 1. 1216.

CAPVT VII.

De preparatione, qua adhibenda est, vt dignè quis Sacram Eucharistiam percipiat.

SI non decet ad sacras vllas functiones quempiam accedere, nisi sanctè; cenè, quo magis sanctitas & diuinitas cœlestis huius Sacramenti viro Christiano comperata est, eò diligentius cauere illè debet, ne absque magna reuerentia & sanctitate ad id percipiendum accedat; preterim cum illa plena formidinis & verba apud a Apostolum legamus: Qui manducat & bibit indignè, iudicium sibi manducat & bibit, non dijudicans Corpus Domini. Quare communicare volenti reuocandum est in memoriam eius præceptum: b Probet γ seipsum homo. Ecclesiastica autem consuetudo declarat, eam probationem necessariam esse, vt nullus sibi conscius mortalis peccati, quantumuis sibi e contritus videatur, absque d præmissa Sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat. quod à Christianis omnibus, etiam ab ijs sacerdotibus, quibus ex officio incubuerit celebrare, hæc sancta Synodus perpetuò seruandum esse decreuit, e modò non desit d illis copia confessoris. quod si, necessitate urgente, sacerdos absque præuia confessione celebrauerit, quam primum confiteatur.

a 1. Cor. 11. c. quid ergo. c. sic in iudic. c. timorem. de cõf. dist. 2. b 1. Cor. 11. c. qui sceleratè, de cõf. dist. 2. c. quotidie, c. panè de cõf. dist. 2. c. omni qui. c. sig. de pan. dist. 1. c. c. in fr. can. 11. d infr. can. 11.

REMIS-

REMISSIONES.

Vide Nauar. in man. c. 2. nu. 7. cum seqq. & in tractat. de Orat. Miscel. 39. nu. 155. & in cap. Fratres, de pœn. dist. 3. num. 100. P. Henric. in sum. li. 8. c. 34. §. 3. lit. P. Sayr. de Sacram. in genere li. 2. c. 47. q. 3. art. 2. P. Egid. de Sacram. & censur. q. 80. num. 5. cum seqq. P. Valquez in 3. p. D. Thom. tom. 3. disp. 208. à nu. 1. P. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. li. 2. g. nu. 98.

β Verba apud Apostolum legamus.] Conc. 1. ad Corint. c. 10. vers. 17. Relata in cap. Quid ergo, cap. Sancta, cap. Sicut Iudas, ca. Timorem, de consecr. dist. 2.

γ Probet seipsum homo.] Concordat text. in cap. Quotidie, cap. Quod sceleratè, cap. Panem, de consecr. dist. 2. Vide P. Valquez d. 10. 3. disp. 180. num. 52. Petr. Ledesm. in sum. p. 1. tract. de Euchar. c. 10. conclus. ver. A esta duda.

δ Abiq. pramissa Sacramentali Confessione ad sacram Eucharistiam accedere debeat.] An de iure diuino sacra peccatorum lethalium confessio ante Eucharistiam fieri debeat? Vide P. Azor. inst. Moral. p. 1. li. 10. c. 31. q. 2. Petr. Ledesm. d. tract. de Euchar. c. 11. conclus. 8.

ε Modo non desit illis copia confessoris. quòd si necessitate urgente, &c.] Vide P. Azor. d. c. 31. qu. 3. plures pe. Cened. ad Decret. collect. 93. nu. 1. Valquez tom. 3. disp. 208. à nu. 5.

CAPIT. VIII.

De usu admirabilis huius Sacramenti.

a c. quid est. cum seq. c. duplienter, &c. in illo, de conf. dist. 2. Augustin. contra Donat. sape. Prosper in lib. sentent. b Gal. 3.

c infr. can. 8. Matt. 22.

d c. relatum de conf. dist. 1. infr. can. 10.

Quoad usum autem, **a** rectè & sapienter Patres nostri tres rationes hoc sanctum Sacramentum accipiendi distinxerunt. quosdam enim docuerunt sacramentaliter duntaxat id sumere, vt peccatores; alios tantum spiritualiter, illo s nimirum, qui voto propositum illum celestem panem edentes, fide viua, **b** quæ per dilectionem operatur, fructum eius & utilitatem sentiunt: tertios porro sacramentaliter simul & spiritualiter; hi autem sunt, qui ita se prius probant, & instruunt, **c** vt vestem nuptialem induti ad diuinam hanc mensam accedant. **β** In sacramentali autem sumptione temper in Ecclesia Dei mos fuit, vt latenti à sacerdotibus Communionem acciperent; **d** sacerdotibus autem celebrañtes se ipsos communicarent: qui mos

a tax

tanquam ex traditione Apostolica descendens, iure ac merito retinere debet. Deum autem paterno affectu ad-
monet sancta Synodus, hortatur, rogar, & obsecrat per
viscera misericordiae Dei nostri, vt omnes & singuli, qui
Christiano nomine censentur, in hoc vnitatis signo, in hoc
vincula charitatis, in hoc concordiae symbolo iam tandem
aliquando conueniant & concordent; memoresque tan-
tae maiestatis; & tam eximij amoris Iesu Christi Domini
nostri, b qui dilectam animam suam in nostrae salutis pre-
tium, & carnem suam nobis dedit ad manducandum; hęc
sacra mysteria Corporis & Sanguinis eius fidei constantia
& firmitate, ea animi deuotione ac pietate & cultu cre-
dant & venerentur, vt panem illum super substantialem
frequenter suscipere possint; & is verè eis sit animae vita,
& perpetua sanitas mentis; cuius vigore confortati, ex
huius miserę peregrinationis itinere ad cœlestem patriam
peruenire valeant, eundem c panem Angelorum, quem
modò sub sacris velaminibus edunt, absque vlllo velami-
ne manducaturi.

a Heb. 5. 67.

b Ioan. 6. 5.
prima.
de cons. dist. 2.

c Ps. 77. c. rae
uera. Et c. o-
mnis. de cons.
dist. 2.

Quoniam autem non est satis, veritatem dicere, nisi de-
teganur & refellantur errores; placuit sanctae Synodo
hoc Canones subiungere, vt omnes iam agnita Catho-
lica doctrina, intelligant quoque, quae ab illis haereses caue-
ri vitarique debeant.

REMISSIONES

Vide Mirand. q. 7. de Corpore Christi, P. Henric. in sum. lib. 8.
c. 34. P. Valquez ad 3. p. B. Thomae, tom. 3. disput. 212. à num. 1.
p. Aegid. de Conink. de Sacram. & censur. q. 89. art. 1. & q. 82. num. 16.
β In Sacramentali autem sumptione, &c. Vide Beiam casuum con-
scientiae p. 4. casu 14. vers. praeterea.

DE SACROSANCTO

Eucharistiae Sacramento.

CANON I.

Si quis negauerit, d in sanctissimae Eucharistiae Sacra-
mento

d Sup. cap. 3.
Concil. Con-
stantiense.

mento contineri verè, realiter, & substantialiter Corpus & Sanguinem vnà cum anima & diuinitate Domini nostri Iesu Christi, ac proinde totum Christum; sed dixerit tantummodò esse in eo, vt in signo, vel figura, aut virtute; anathema sit. ω

C A N O N II.

*a Conc. idem
de panis at
que vini.
V. 1615.*
b supr. c. 4.
¶ Si quis dixerit, *a* in sacrosancto Eucharistiæ Sacramento remanere substantiam patris & vini, vnà cum Corpore & Sanguine Domini nostri IESU CHRISTI; negaueritque mirabilem illam & singularem conuersionem totius substantiæ panis in Corpus, & totius substantiæ vini in Sanguinem, manentibus dumtaxat speciebus panis & vini; quam quidem conuersionem Catholica Ecclesia aptissimè *b* Transubstantiationem appellat; anathema sit.

C A N O N III.

*a Conc. Flo-
rent. in decr.
Eugen. ad
Amenos.
supr. c. 1. &
infr. Sess. 21.
c. 1. de comm.*
¶ Si quis negauerit, *c* in venerabili Sacramento Eucharistiæ sub vnaquaque specie, & sub singulis cuiusque speciei partibus, separatione facta, totum Christum contineri; anathema sit.

C A N O N IV.

d supr. c. 3.
¶ Si quis dixerit, peracta consecratione, in admirabili Eucharistiæ Sacramento non esse Corpus & Sanguinem Domini nostri Iesu Christi, sed tantum in vsu, dum sumitur, non autem antè vel post, *d* & in Hostijs seu particulis consecratis, quæ post Communionem reteruantur vel supersunt, non remanere verum Corpus Domini; anathema sit.

C A N O N V.

*e Vide Conc.
Florent. ibid.
supr. c. 2.*
¶ Si quis dixerit, *e* vel præcipuum fructum sanctissimæ Eucharistiæ esse remissionem peccatorum; vel ex ea non alios effectus prouenire; anathema sit.

C A N O N VI.

f supr. c. 3.
¶ Si quis dixerit, in sancto Eucharistiæ Sacramento Christum vnigenitum Dei filium non esse *f* cultu latræ, etiam ex-

Externo, 1 adorandum, atque ideo nec festiua peculiari ce-
lebritate venerandum, neq; in Processionibus, secundum
laudabilem & vniuersalem Ecclesie sancte ritum & con-
suetudinem, solenniter circumgestandum, vel non publi-
ce, vt adoretur, populo proponendum, & eius adoratores
esse idolotras; anathema sit.

CANON VII.

¶ Si quis dixerit, non licere sacram Eucharistiam a in Sa- a Supr. c. 6.
crario referuari, sed statim post consecrationem altanti-
bus necessariò distribuendam; aut non licere, vt illa ad in-
firmos honorificè deferatur; anathema sit.

CANON VIII.

¶ Si quis dixerit, Christum in Eucharistia exhibitum,
spiritualiter tantum manducari, b & non etiam sacramen- b Supr. c. 6.
taliter ac realiter; anathema sit.

CANON IX.

¶ Si quis negauerit, c omnes & singulos Christi fideles c cap. omnis
vtriusque sexus, cum ad annos discretionis peruenerint, uiribus, de
teneri singulis annis, 2 saltem in Paschate, ad communi- pan. & re-
candum, diuxta præceptum sancte matris Ecclesie; ana- miss. Concil.
thema sit. Lat. sub Inn.
3. c. 21. & inf.
Sess. 4. Cap.
8. de panis.
d Conc. Lat.
sub Inn. 3.
cap. 21.
Vide post
suam hu-
ius libri.
e Supr. c. 8.
f Supr. c. 17.

CANON X.

¶ Si quis dixerit, e non licere sacerdoti celebranti seipsum
communicare; anathema sit.

CANON XI.

* Si quis dixerit, f solam fidem esse sufficientem præpa-
rationem ad sumendum sanctissime Eucharistie Sacra-
mentum; anathema sit. Et, ne tantum Sacramentum
indignè, atque ideo in mortem & condemnationem
sumatur; statuit atque declarat ipsa Sancta Synodus,
illis quos conscientia peccati mortalis grauat, g quan- g Supr. c. 7.
tumcunque etiam se contritos existiment, habita copia
Confessoris, necessariò præmittendam esse Confessio-
nem sacramentalem. Si quis autem contrarium docere,
prædi-

prædicare, vel pertinaciter asserere, seu etiam publicè disputando defendere præsumperit, eo ipso excommunicatus existat.

DECLARATIONES.

1. *Adorandum.*] Non licet Sanctam Eucharistiam ad eos ægratantes deferre, qui morbi gravitate impediti sumere eam non possunt, ut scilicet ipsi infirmi venerationis gratia eam deosculentur: & si forte aliquo in loco talis est consuetudo, ea prorsus est tollenda. vel sic Sanctissimum Sacramentum ad infirmos deferendum est, ut illi sumant, non autem ut adorent tantum, sicuti fit in aliquibus locis, quod Pius V. prohibuit.

2. *Saltem in Paschate.*] Queritur, stante privilegio Minoribus alijs Religiosis concessio, ut omni tempore (præterquam in die Dominicæ Resurrectionis) possit ab illis Eucharistia sumi; an qui ab intra Dominicam in Albis Eucharistiam perceperunt, præcepto quo in ea. *Omnis, de penitentia & remissione* satisfecerint? Congregatio die 23. Januar. 1586. censuit negativè, quia d.c. *Omnis* sicut valet quod quis proprio Parocho confiteatur, ita a proprio etiam Eucharistiam sumat: & quia subdit, *nisi forte de propriis sacerdotis eum duxerit abstinendum ab Eucharistia*, ab eodem recipi debet Eucharistia; eius enim est destruere, cuius est condere, l. *vt. Cod. de leg. Jul. ibid. nu. 13.* Et magis, quod tunc Religiosi non poterant hoc Sacramentum ministrare. Card. in *Clem. l. n. 2. de privil.*

Dubatur rursus, An eis, qui infra dictum tempus, de manu parochi Eucharistiam acceperunt, & sic præcepto Ecclesiæ satisfecerint, vel intentionem habent, priusquam labatur octava Paschatis, de manu Parochi eam sumere, licitum sit ipso Resurrectionis die ex Religiosorum manu communicare? Congregatio die 23. Januarij 1586. censuit id non esse licitum, cum sit expressè prohibitum, Naut. annualis c. 21. nu. 52. Itaque in Paschate sumenda est Eucharistia in propria Parochia: nec excusatur sumens in hebdomada sancta, vel immediate post Pascha extra eam.

Famuli quoque seculares in monasterijs Regularium Ord. Cisterciensis habitantes non sunt cogendi accedere ad ecclesiam parochialem, nec ibi Sacramenta accipere, nisi tempore Paschali resurrectionis D. N. Iesu Christi. Ita in vna decisione data Episcopo Tornacensi die 20. Febr. 1576.

REMISSIONES.

CANON I.

Vide Pat. Henricanum lib. 8. c. 20. §. 4. in princip. Valent. disp. 41.

- qu. 3. Pat. Ægid. de Coniack. de Sacram. & censur. q. 75. n. 3. Pet. Ledef. in sum. p. 1. tract. de Eucharist. c. 1. concl. 5.
- ¶ CANON II. Vide P. Henric. in sum. l. 8. c. 30. §. 2. lit. I. Pat. Vasquez in 3. p. D. Thomæ tom. 3. disp. 180. num. 108. & disp. 194. nu. 4. Pat. Ægid. de Sacram. q. 75. n. 49. & nu. 171. & qu. 77. art. 1. P. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. li. 29. n. 36. Pet. Ledelm. d. tract. de Euchar. c. 6. con. 2. & 3.
- ¶ CANON III. Vide P. Henric. in sum. li. 8. c. 27. §. 4. lit. K. P. Ægid. de Sacram. & censuris q. 74. n. 3. & n. 191. & q. 75. n. 49. & 168. & q. 76. nu. 32. Pat. Vasquez tom. 3. disp. 188. nu. 2. & 15. P. Valer. Reginald. d. lib. 29. num. 37.
- ¶ CANON IV. Vide P. Henric. in sum. li. 8. c. 29. in princip. lit. C. Bald. Iun. super opera controu. Bellarm. p. 2. li. 3. cap. 5. P. Ægid. d. q. 74. num. 26.
- ¶ CANON V. Vide P. Henric. in sum. lib. 8. c. 26. in principio lit. B. Ægid. de Sacramentis qu. 79. nu. 53. P. Vasquez d. tom. 3. disp. 205. num. 2.
- ¶ CANON VI. Vide Can. lib. 5. de locis Theolog. cap. 5. col. 144. & lib. 12. cap. 11. colum. 441. Pat. Henric. in sum. lib. 8. cap. 32. §. 3. lit. D. & cap. 42. §. 2. lit. H. P. Ægid. de Sacrament. tom. 1. qu. 76. nu. 86. P. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. lib. 29. nu. 37. in fine, P. Soar. tom. 3. disp. 65.
- ¶ CANON VII. Vide Bald. Iunium super opera controu. Bellarm. p. 2. li. 3. c. 5.
- ¶ CANON VIII. Vide P. Vasquez in 3. p. D. Thom. to. 3. disp. 212. num. 3.
- ¶ CANON IX. Vide P. Ægid. de Coniack. de Sacrament. & censuris qu. 80. n. 102. cum seqq. P. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. li. 29. nu. 57. in fin.
- ¶ CANON X. Vide Sotum in 4. dist. 2. qu. 5. art. 4. col. 14. Can. de locis Theolog. lib. 3. col. 189. ad fin. cum seqq. P. Ægid. de Sacram. tom. 1. q. 80. nu. 5. cum seqq. P. Azor. inst. moral. par. 1. li. 10. cap. 31. col. 1040. P. Soar. tom. 3. disp. 66. sect. 3. vers. Sed quæres, P. Valer. Reginald. in praxi fori pœnit. li. 20. nu. 53.

DECRETVM DE REFORMATIONE.

CAPVT I.

Datur forma qua Episcopi debent residere, subditos cum prudentia corrigere, à cuius visitatione nemo appellet, &c.

EAdem sacrosancta Tridentina Synodus, præsidentibus in ea eisdem sanctæ Sedis Apostolicæ Legato & Nun-

α Nuncijs, intendens nonnulla statuere, quæ ad iurisdictionem pertinent Episcoporum, ut iuxta proximæ Sessionis decretum, illi in commissis sibi Ecclesijs eò libentius resideant, quò facilius & commodius sibi subiectos regere, & in vitæ ac morum honestate continere poruerint; illud primùm eos admonendos censet; *a* *β* *vt se pastores, non percussores esse meminerint*, atque ita præesse sibi subditis oportere, vt non in eis dominantur, sed illos tanquam filios & fratres diligant, elaborentque, vt hortando & monendo ab illicitis deterreant, ne vbi deliquerint, debitis eos pænis coercere cogantur. Quos tamen, si quid per humanam fragilitatem peccare cõtigerit, *b* illa Apostoli est ab eis seruanda præceptio; vt illos arguant, obsecrent, increpent in omni bonitate, & patientia: cum sæpè plus erga corrigendos agat beneuolentia quàm austeritas, plus exhortatio quàm comminatio, plus caritas quàm potestas. Sin autem ob delicti grauitatem virga opus fuerit, tunc cum mansuetudine rigor, cum misericordia iudicium cum lenitate seueritas adhibenda est; vt sine asperitate disciplina populi salutaris ac necessaria conseruetur; & qui correpti fuerint, emendentur; aut si resipiscere noluerint, ceteris salubri in eos animaduersionis exemplo, à vitijs deterreantur: cū sit diligētis & pij simul pastoris officium, moribus ouium leuia primùm adhibere fomenta; post, vbi morbi grauitas ita postulet, *c* ad aciora & grauiora remedia descendere; sin autem ne ea quidem proficiant illis submouendis, ceteras saltem oues à contagionis periculo liberare. *d* Cū igitur rei criminum plerumq; ad euitanda pœnas & Episcoporum subterfugienda iudicia, querelæ & grauamina simulent, & appellationis diffugio iudicij processum impediunt, ne remedio, ad innocentia præiudicium instituto, ad iniquitatis defensionem abutantur, atque vt huiusmodi eorum calliditati & tergiversationi succurratur, ita statuit & decreuit: *e* *γ* *In causis visitationis & correctionis, siue habitatis & inhabilitatis, nec non criminalibus, ab Episcopo seu illius in spiritualibus Vicario generali, ante definitiuam sententiam, d* *ab interlocutoria*

Tit. 1.
1. Tim. 3.
1. Pet. 5.
dist. 4. 5. in
prim. dist. 94.
c. vit. dist. 95.
c. esto subie-
ctus.

1. Tim. 4.

c. c. c. c. c. c.
c. c. c. c. c. c.
pianur 24.
q. 1.
d. c. cum spe-
ciali q. porro,
de elect.

c. Infr. Sess.
22. c. 1. & 24.
s. 20. de ref.

vel alio quocumq. grauamine, 2 non appelletur: & c. nec Episcopus seu Vicarius appellationi huiusmodi, tanquam synoda, deferretur; sed ea ac quacumq. inhibitione ab appellationis iudice emanata, necnon omni stylo & consuetudine, etiam immemotabili, contraria non obstante, ad vltiora valeat procedere: nisi grauamen huiusmodi per definitiuam sententiam reparati, vel ab ipsa definitiua appellari non possit: quibus casibus sacrorum & antiquorum Canonum statuta illibata persistant.

a c. vt debitus de appell. cum syn.

DECLARATIONES.

- 1 In causis visitationis & correctionis. Appellatio a correctione non est admittenda per Metropolitanum ante definitiuam sententiam, etiam si Metropolitanus acta solum videre veller expensis appellantis transportanda.
 - 2 Non appelletur. Appellatio a definitiua in causa correctionis non suspendit executionem. Itaq; in nonnullis casibus, veluti in materia correctionis morum, vbi Concilium expresse sustulit appellationem, sublatam intellige quoad effectum suspensiuum, non autem deuolutiuum.
 - 3 Nisi grauamen. Non est inhibendum Episcopis in aliqua causa; quae sit coram eis in prima Instantia, nec deferendum appellationibus, nisi appellatum fuerit a definitiua, vel interlocutoria habente vim definitiuam, cuius grauamen per appellationem a definitiua non possit reparari.
- Post definitiuam sententiam in causis visitationis & correctionis appellari potest, ita tamen, vt appellatio non suspendat executionem, nisi grauamen sit huiusmodi, vt est infra.

REMISSIONES.

- a Vide Fr. Emman. quest. Regular. tom. 2. quest. 46. art. 1.
- b Vt pastores, non percussores esse meminerint. Episcopi pendere debent summa diligentia, & pietate text. in praesenti, & infr. sess. 24. c. 3. & sess. 25. c. 1. de Reform. & c. Elto subiectus, & c. Episcopus eum sequentibus. 92. diff.
- c In causis visitationis, &c. Vide infr. sess. 24. c. 10. Nauarr. in Man. c. 18. & 25. n. 14. cum seq. & in Rub. de iud. notab. 9. n. 83. Thom. Valasc. tom. 1. alleg. 70. n. 4.
- d Ab interlocutoria, vel ab alio quocumq. grauamine non appelletur. Quando grauamen illatum per illam non potest tolli per appellationem a definitiua, posse appellari docet Nauarr. conf. 2. de appellat. quod potest etiam appellari ex rationabili causa, & in appellatione expressa, habetur in c. Vt debitus, de appellat. ca. Cum appellationibus.

bus friuolis, eod. tit. lib. 6. Vide tamen Soar. de Paz in praxi tom. 2. p. 5. c. vnic. n. 3. Quarant. in summa Bullarj, verbo Archiepisc. auctoritas, vers. Primò quarto, pag. 65. vbi resoluit, quòd non potest appellari ab interlocutoria in scriptis, & expressa causa iusta, ex hoc decreto, licet olim ante Concilium a Trento iure, liceret.

¶ *Nec Episcopus, seu Vicarius appellationi huiusmodi tanquam frivola deferre tenentur.* Sacra Cardinalium Congregatio ita censuit. Archiepiscopus non debet se ingerere in prima instantia causarum, quæ agitantur coram eius suffraganeo. Et iterum: Non est inhibendum Episcopis in aliqua causa, quæ sit coram eis in prima instantia, nec deferendum appellationibus, nisi in illis tribus casibus, de quibus supra adest bulla Greg. XIII. quæ est 24. fol. 1220. in Bullario, & prædictis Cardinalium decisiones refert Zerol. in praxi Episc. verbo Appellatio, vers. Ad decimum.

ζ Sacram Cardinalium Congregationem definisse, Metropolitanum non posse cognoscere, etiam citra præiudicium cursus causæ coram Episcopo, neque ad eum effectum etiam absq; vlla inhibitione posse simpliciter mandare, vt sibi transmittatur copia processus expensis appellantis, extra casus à prædicto Concilio expressè cõcessos appellandi, refert Stephan. Quarant. in sum. Bullar. verbo Archiepisc. auctoritas vers. Primò quarto, p. 65.

η In hac deniq; appellationis materia extat decretum Sacræ Congregationis prolatum die 16. Octob. ann. 1600. Alex. Card. Florent. Hieronym. Agucechius Secret. cuius tenor sequens est.

θ Ad tollendas ambiguitates, & cõtrouersias iurisdictionales, quæ inter appellationum, & prioris instantiæ iudices nõ sine partium dispendio, cursuq; iustitiæ impedimẽto, & sæpè cū scandalo, oriuntur, sacra Congregatio causis Episcoporum præposita, facta prius relatione S. D. N. Clem. Papæ, ac de Sãctitatis suæ mādato viuè vocis oraculo desuper habito, in hũc, qui sequitur, modum ab omnibus, ad quos spectat in posterum fieri, ac seruari debere mandauit, & mandat.

ι Metropolitanis, Archiepiscopis, Primates, aut Patriarche suffraganeos, eorumve subditos non iudicent, nisi in casibus à iure expressè

κ Idem, nec alij superiores etiam Nuntij, vel Legati de latere specificam facultatem maiorem non habentes, causas in curijs Ordinariorum, vel aliorum inferiorum iudicum pendentes ad se non aduocent: nisi per viam legitime appellationis ad ipsorum tribunalia deferantur; tuncq; appellantes ab inferiorum iurisdictionibus, quoad alias causas eximere non possint.

λ Appellationes nunquam recipiantur, nisi per publica documenta, quæ realiter exhibeantur, prius constiterit appellationem à sententia diffinitiuâ, vel habente vim diffinitiuâ, aut à grauamine, quod per diffinitiuam sententiam reparari non possit, in casibus à iure non prohibitis per legitimam personam, & intra debita tempora iuste interpositam, ac prosequutam.

xi Nec dum causæ coram inferioribus iudicibus pendent, ante diffinitivam sententiam, vel vim diffinitivæ habente, de gravamine illato, superiores cognoscere valeant, licet citra præiudicium cursus causarum se id facere contestentur. Nec ad hunc effectum liceat eis inhibere, aut simpliciter mandare, ut ipsis copia processus transmittatur etiam expensis appellantis.

xii Inhibitiones post appellationem, sicut præmittitur, receptam non concedantur, nisi in scriptone tenoris sententiæ, aut decreti diffinitivi, aut vim diffinitivi habentis, vel damnum per diffinitivam irreparabile continentis; alias inhibitiones, & processus, & inde sequuta quæcumque sint in ipso iure nulla, eisque impune non parere liceat.

xiii Si appellans asserat sententiæ, aut appellationis exemplum culpa iudicis a quo, vel actuarij habere non posse, non ideo recipienda erit appellatio, aut aliqua inhibitio concedenda, sed eis tantum, ad quos pertinet, iniungi poterit, ut soluta condigna mercede actorum exemplum authenticum appellanti intra breuem aliquem competentem terminum tradatur. Caveat tamen iudex a quo, nisi verè appellatum fuerit in causa appellabili, interim aliquid in præiudicium appellantis attentet: Et si per actum publicum, aut per testium depositiones constiterit acta denegari appellanti, tunc mandato tradendi acta possit iudex appellationis adijcere, ne interim aliquid novi contra appellantem intenteretur.

xiiii Ab executione decreti S. Concilii Tridentini, aut visitationis Apostolicæ appellationes à Metropolitanis non recipiantur, nec, si Episcopi virtute eiusdem Sacri Concilij procedant, ut Sedis Apostolicæ delegati in causis, quæ sub eorum iurisdictione ordinaria non comprehenduntur, salva tamen in hoc casu Legatorum, & Nuntiorum Apostolicæ auctoritate.

xv In causis verò visitationis Ordinariorum, aut correctionis morum, quoad effectum devolutivum tantum admittantur: nisi de gravamine per diffinitivam irreparabili agatur, vel cum visitator citata parte, & adhibita causæ cognitione iudicialiter procedit, tunc enim appellationi locus erit, etiam quoad effectum suspensivum.

xvi Cum à gravamine, quod per diffinitivam reparari nequit, ut indebita carcerationis, vel torture, aut excommunicationis etiam comminata appellatur, non nisi visis actis, ex quibus euidenter appareat de gravamine, appellatio admittatur, aut inhibitio, vel provisio aliqua concedatur.

xvii Causa appellationis, dum pendet, appellans in eodem quo reperitur carcere, permanebit, quoad iudex, ad quem appellatum est, visis actis, & causa cognita, aliter decreverit: & tunc si à iudice ad quem decreto vim diffinitivæ habente fuerit appellatum, nihil mandare, aut pro sui decreti executione attentare poterit, donec per iudicem superiorem aliud fuerit ordinatum.

Acta originalia processuum primæ instantiæ ad iudicem appellationis notarius mittere non cogatur, nisi probabilis aliqua fallicitatis causa, & suspicio incidat, quæ iudicialiter obijciatur; & tunc terminata causa, remittenda sunt ad Ordinarium, vt in suo archiuo conferuerunt.

A sententia diffinitiuâ contra verum contumacem prolata appellatio non recipiatur: nec inhibitiō, aut alia quæuis prouisio, quando appellans in huiusmodi vera contumacia perstiterit, concedatur.

CAPVT II.

In criminalibus appellationis causa à sententia Episcopi, quando Metropolitanano, & quando vni ex vicinioribus sit committenda, eorumve Vicarijs, & non inferioribus.

A Sententia Episcopi, vel ipsius in spiritualibus Vicarij generalis, in criminalibus appellationis causa, vt appellationi locus fuerit, si Apostolica auctoritate in partibus eam committi contigerit, 1. *Metropolitano, seu illius Vicario in spiritualibus generali*; aut, si ille aliqua causa suspectus foret, vel vltra duas legales diaras distet, seu ab ipso appellatum fuerit, 2. *vni ex vicinioribus Episcopis, seu illorum Vicarijs*, non autem inferioribus iudicibus committatur.

DECLARATIONES.

1. *Metropolitano, seu illius etiam Vicario.* Fuit dubitatum, An Legati seu Nuncij Apost. possint committere istas causas suis Auditoribus, vt illas viderent tanquam Iudices delegati? Fuit resolutum die 6. Octobr. 1588. non posse: & fuit allegatum, c. 10. sess. 25. de Reform.

2. *Vni ex vicinioribus Episcopis.* An sita Decretis & sententijs Ordinarij, qui etiam tanquam Sed. Apostol. delegatus ex Decret. Concilij processit, interponenda appellatio coram Ordinario, vel potius ad Sedem Apostolicam appellandum? Et fuit resolutum, appellandum esse ad Metropolitanum, quia Concilium videtur coadiuante, non autem de nouo dare.

Die 24. Maij, 1590. Congregatio censuit, sententias latis ab Auditoribus Nunciorum Sanctissimi in causis appellationum, in criminali, nullas esse, nec propter vtilitatem publicam, & communem pacis errorem sustineri.

CAPVT III.

Acta prima instantia intra triginta dies dentur gratis reo appellanti.

Reus, ab Episcopo, aut eius Vicario in spiritualibus generali, in criminali causa appellans, coram iudice, ad quem appellauit, 1 acta prima instantia omnino producat: & iudex, nisi illis visis, ad eius absolutionem minime procedat. Is autem, a quo appellatum fuerit, intra xxx. dies acta ipsa postulanti 2 gratis exhibeat: alioqui absque illis 3 causa appellationis huiusmodi, prout iustitia sua fecerit, terminetur.

DECLARATIONES.

1 Acta prima instantia.] Confito de contumacia Iudicis a quo, recusantis exhibere acta, partes erunt Iudicis, ad quem appellatum est, absolueri partem appellantem a molestationibus, & pronuntiare acta & sententiam Iudicis a quo, si vniquam reperiuntur, cassa esse & vana.

Carcerati sine processu appellatio a Metropolitano cognosci, potest, dummodo non impediatur executionem: carceratus tamen non est per iudicem appellationis, nisi causa cognita, relaxandus.

2 Gratis exhibeat.] Gratis exhibenda sunt acta in causa criminali, confecta per Cancellarium Episcopi aut ipsummet Episcopum: secus si per Notarium, cui soluenda est merces, iuxta c. 20. sess. 24.

3 Causa appellationis.] Congregatio censuit, Episcopum, ad quem appellatum fuerit, excommunicatum coram se comparentem ad cautelam posse absolueri; visis tamen actis, quibus Iurisdictio sua fundetur, quamuis alias de causae meritis non cognoscat definitiue; tamen non nisi visis omnibus actis primae instantiae posse, iuxta hoc cap. sententiam ferre.

REMISSIONES.

Vide Soarez de Paz, in praxi tom. 2. p. 5. c. vnic. nu. 14.

CAPVT IV.

Si a iure requisiti Episcopi certo numero non possunt assistere Episcopo deponenti ac degradanti Clericum, assistant totidem Abbates certi, eiusdem diocesis: quibus assistere non valentibus, assistant persona alioquin in dignitate constituta, &c.

a Carib. 10.
Vide 3. q. 2. c.
suggere &
15. q. 7. c. Pe-
lix Episcop.

Cum verò tam grauia nonnunquam sint delicta, a Cab Ecclesiasticis comissa personis, vt ob eorū atrocita-

a 2. *Hispal. c.*
6.
b c. *si quis, cū*
seq. 4. 9. 7.
c *degradat.*
de pœn. in 6.

citatem è sacris Ordinibus deponendæ, & curiæ sint tra-
 dendæ sæculari: in quo *a* secundùm sacros Canones cer-
 tus Episcoporum numerus requiritur: *b* quos si omnes
 adhibere difficile esset, debita iuris executio differretur:
 si quando autem interuenire possent, eorum residentia
 intermitteretur: propterea statuit & decreuit: Episco-
 po per se, seu illius Vicarium in spiritualibus generalem,
 contra Clericum, in sacris etiam Presbyteratus Ordini-
 bus constitutum, etiam ad illius condemnationem, nec
 non verbalem depositionem, & per seipsum etiam ad
 actualem atque solennem degradationem ab ipsis Ordini-
 bus & gradibus Ecclesiasticis, in casibus, in quibus alio-
 rum Episcoporum præsentia, in numero à Canonibus
 definito, requiritur, etiam absque illis procedere liceat:
 adhibitis tamen & in hoc sibi assistentibus totidem Ab-
 batibus, vsu mitræ & baculi ex priuilegio Apostolico
 habentibus, si in ciuitate aut diocesi reperiri & commo-
 dè interesse possint; alioquin alijs personis in Ecclesiasti-
 ca dignitate constitutis, quæ ætate graues, ac iuris scien-
 tia commendabiles existant.

R E M I S S I O N E S.

Vide Salzed. in pract. c. 3. n. 7. P. Henric. in sum. li. 13. c. 55. §. 2. P. Va-
 ler. Reginal. in praxi fori pœn. li. 32. tract. 2. nu. 52.

C A P V T V.

Gratias mendacis aut taciturnitate extortas pro remissione
peccati aut pœne, ad quam criminofus fuerat
condemnatus, reuocet is qui gra-
tiam fecisse videba-
tur.

ET quoniam per fictas causas, quæ tamen satis proba-
 biles videntur, interdum accidit, vt nonnulli eius-
 modi gratias extorqueant, per quas pœnæ, illis Episcopo-
 rum iusta seueritate inflictæ, aut remittuntur omnino, aut
 minuuntur; cum non ferendum sit, vt mendacium, quod
 tanto

tantopere Deo displicet, non modò ipsum *a* impunitum sit, verum etiam alterius delicti veniam impetret mententi idcirco, vt sequitur, statuit & decreuit: Episcopus apud Ecclesiam suam residens, de surreptione & obreptione gratiæ, quæ super absolutione alicuius publici criminis, vel delicti, de quo ipse inquirere cœperat, aut remissione pœnæ, ad quam criminofus per eum condemnatus fuerit, falsis precibus impetratur, per seipsum, tamquam Sedis Apostolicæ delegatus, *b* etiam summarie cognoscat; *b* e. super litteris. & c. c. dilecta. de veri taciturnitatem obtentam esse legitime constiterit, refer. non admittat.

a Exod. 23.
Leuit. 19.
Prou. 6. 3. 10.
12. & 19.
c si quis dixerit. eum
si q. & c. nemo peritorum. 11.
q. 3.

CAPVT VI.

Episcopus nequaquam moueatur aut citetur vt personaliter compareat, nisi ob causam ex qua deponendus aut priuandus veniret.

Quoniam verò subditi Episcopo, *c* tametsi iure correpti fuerint, magnopere tamen eum odisse, & tamquam iniuria affecti sint, falsa illi crimina obijcere solent; vt, quoquo pacto possint, ei molestiam exhibeant; cuius vexationis timor plerumque illum ad inquirenda & punienda eorum delicta segniorem reddit: idcirco, ne is magno suo & Ecclesiæ incommodo gregem sibi creditum relinquere, ac non sine Episcopalis dignitatis diminutione vagari cogatur, ita statuit & decreuit: *d* & Episcopus, nisi ob causam, ex qua deponendus siue priuandus veniret, etiam si ex officio, aut per inquisitionem, seu denunciationem, vel accusationem, siue alio quouis modo procedatur, vt personaliter compareat, nequaquam citetur vel moncatur.

c e. sunt non nulli. 2. q. 7.
d Vide Sess. 24. c. 5.

REMISSIONES.

Episcopus nisi ob causam. Vide Iacob. lib. 22. de officio Vicarij lib. 2. quæst. 59. num. 1. & 2. Clar. in §. fin. q. 35. vers. Vtcius quæro. Stephan. Grat. discept. for. cap. 169. num. 15.

CAPVT VII.

Qualitates testium contra Episcopum describuntur, usq[ue] carentes puniuntur.

a c. accusatio
quod q[ue] ac-
cusatio Epi-
scoporum, c.
rester. 2. q. 7.
& c. ult. 2. q.
3. Conc. Rom.
sub Siluest. 7.
iuxta Ana-
cliti Pap.
Epist. 7. &
Carthag. 2. c.
6. & Car-
thag. 4. c. 96.
& Sixt. III.
Epist. 3. c. 3.

TESTES in causa criminali ad informationē, vel iudicia seu aliās in causa principali contra Episcopū, nisi contestes, & bonæ conuersationis, existimationis & famæ fuerint, non recipiantur; & si odio, temeritate, aut cupiditate aliquid deposuerint, grauib[us] pœnis multentur.

CAPVT VIII.

CAUSÆ Episcoporū, cūm pro criminis obiecti qualitate comparere debeant, coram Pontifice Max[imo] ferantur, ac per ipsum terminentur.

REMISSIONES.

Vide Gonzal. ad reg. 8. Cancel. Gloss. 41. n. 5. vbi resoluit, Cōciliū in præfenti dū definit, quōd Episcopus nisi ob causam ob quam deponendus, seu priuandus venerit, vel personaliter compareat, nequaquam citetur, vel moneatur, intelligendum esse de Episcopis nō residentibus; quia illi possunt citari, seu moneri ad comparandum, ob causam ob quam veniant deponendi, seu priuandus Episcopi autem residentes, etiam si sit causa atrocissima, vt potestatis, aut lætæ maiestatis, minimē citari possunt ad personaliter comparandum, per quoscunq[ue] iudices ordinarios, vel delegatos, et sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales; nisi de expressa, ac specialis commissione manu Papæ signata.

Decretum prorogationis definitionis quatuor articulo- rum de Sacramento Eucharistie, & sal- ui conductus, Protestantibus dandi.

EAdem sancta Synodus errores omnes, qui sup hoc sanctissimo Sacramento repullularunt, tam vepres ex agro Dominico euellere, ac omnium fidelium salutem prospicere cupiens, quotidianis precibus Deo omnipotenti piē oblati, inter alios, ad hoc Sacramentum pertinentes, articulos, diligentissima veritatis Catholice inquisitione tractatos, plurimis accuratissimisque

rerum grauitate disputationibus habitis, cognitis quoque
 præstantissimorum Theologorum sententiis, hos etiam
 tractabat: An necessarium sit ad salutem, & diuino iure
 præceptum, vt singuli Christi fideles sub vtraque specie
 ipsum venerabile Sacramentum accipiant. Et: Num mi-
 nus sumat qui sub altera, quàm qui sub vtraque commu-
 nicat. Et: An errauerit sancta mater Ecclesia, laicos, &
 non celebrantes sacerdotes, sub panis specie dumtaxat
 communicando. Et: An paruuli etiam communicandi
 sint. Sed quoniam ex nobilissima Germaniæ prouincia ij,
 qui se Protestantes nominant, super his ipsis articulis, an-
 tequam definiatur, audiri à sancta Synodo cupiunt, & eã
 ob causam fidem publicam ab illa postularunt, vt ipsis tu-
 to huc venire, & in hac vrbe commorari, ac liberè coram
 Synodo dicere atque proponere quæ senserint, & postea,
 cum liberit, recedere liceat: sancta ipsa Synodus, licet
 magno desiderio eorum aduentum multos antea mentes
 expectarit, tamen, vt pia mater, quæ ingemiscit & partu-
 rit, sum in opere id desideras ac laboras, vt in ijs, qui Chri-
 stiano nomine censentur, nulla sint schismata, sed quem-
 admodum eundem omnes Deum & Redemptorem agno-
 scunt, ita idem dicant, idem credant, idem sapiant; confi-
 dens Dei misericordia, & sperans fore, vt illi in sanctissi-
 mam & salutarem vniuersi fidei, spei, caritatisq; concordia
 redigantur, libenter eis in hac re morem gerens, securita-
 tem & fidem, vt petierunt, publicam, quam saluū condu-
 ctum vocant, quo ad se pertinet, eius, qui infra scriptus
 erit, tenoris, dedit atq; concessit: & eorum causa definitio-
 nem illorum articulorum ad secundam Sessionem distulit;
 quã, vt illi comode interesse possent, in diem festum Con-
 uersionis D. Pauli, quæ erit vigesima quinta die mensis
 Ianuarij, anni sequentis, indixit. Illudque præter-
 eã statuit, vt in eadem Sessione de Sacrificio Missæ aga-
 tur, propter magnam vtriusque rei connexionem: inter
 eã Sessionem proximam de Pœnitentiæ & extremæ Vnctio-
 nis Sacramentis tractandū. illam autem die festo D. Ca-
 tharinæ virginis & martyris, qui erit vigesima quinta No-
 nem-

nci. In
 declar
 atem
 1640

140 *Concil. Trid. cum Declarat. & Remiss.*
uembtis, habendam esse decreuit, simulque vt in vtraque
materiam reformationis prosequatur.

SALVVS CONDVCTVS DATVS
PROTESTANTIBVS.

SACROSANCTA generalis Tridentina Synodus, in Spiritu sancto legitime congregata, praesidentibus in ea eisdem sanctae Sedis Apostolicae Legato & Nuncijs, omnibus & singulis, siue Ecclesiasticis siue saecularibus personis vniuersae Germaniae, cuiuscumque gradus, status, conditionis, qualitatibus sint, quae ad oecumenicum hoc & generale Concilium accedere voluerint, vt de rebus, quae in ipsa Synodo tractari debent, omni libertate conferre, proponere & tractare, ac ad ipsum oecumenicum Concilium liberè & tuto venire, & in eo manere & commorari, ac articulos, quot illis videbitur, tam scripto quam verbo, offerre, proponere, & cum Patribus, siue ijs qui ab ipsa sancta Synodo delecti fuerint, conferre, & absque vllis conuicijs & contumelijs disputare, necesse quando illis placuerit, recedere possint, & valeant, publicam fidem & plenam securitatem, quam saluum concilio appellat, cum omnibus & singulis clausulis & decretis necessarijs & opportunis, etiam si specialiter & nominatim per verba generalia exprimi deberent, quae pro expressis haberi voluit, quantum ad ipsam sanctam Synodum spectat, concedit. Placuit praeterea sanctae Synodo, vt, si pro maiori libertate ac securitate eorum, certos tam pro commissis quam pro committendis per eos delictis iudices deputari cupiant, illos sibi beneuolos nominent, etiam si delicta ipsa quantumcumque enormia, ac haeresim sapientia fuerint.

SESSI